

Arbetsplan för Fritidshemmet vid Lemlands grundskola

2024-2025

Godkänd i Utbildningsnämnden 24.09.2024

Dnr: ÅLR2023/3526
Datum: 26.4.2023

Utbildnings- och kulturavdelningen

Innehåll

Inledning.....	2
1 Barnomsorgens uppdrag och värdegrund.....	2
1.1 Målsättningar för verksamhetsåret	3
2 Enhetens kontaktuppgifter och uppgifter om tjänster	3
2.1 Barnantal och avdelningar.....	3
2.2 Ledning och personal	3
2.3 Verksamhetsårets kalendarium och hålltider	3
3 Jämlikhet och jämställdhet.....	4
4 Arbetet med barns delaktighet och inflytande	5
5 Välbefinnande.....	5
6 Leken.....	5
7 Arbetsätt	6
8 Lärmiljö	6
9 Omsorg, kost och vila	6
9.1 Omsorg	7
9.2 Kost.....	7
9.3 Vila	7
10 Arbetet med förverkligande av arbetsområden för fritidshemsverksamheten.....	8
11 Fritidshemsverksamheten för barn med behov av stöd för lärande och skolgång.....	9
12 Samarbete med vårdnadshavare.....	10
13 Rutiner för övergångar och samarbete	10
14 Arbetet med utvärdering av verksamheten	10
15 Beskrivning av religiösa evenemang och verksamhet med inslag av religionsutövning	11

Inledning

I enlighet 2 § del II i LL (2020:32) om barnomsorg och grundskola varje gruppfamiljedaghem, daghem och fritidshem upp en arbetsplan som beskriver hur verksamheten ska genomföras. I arbetsplanen ska beskrivas hur verksamheten genomför barnomsorgens målsättning och enhetens ska precisera och tydliggöra de metoder enheten använder för att uppfylla målsättningar och riktlinjer som slagits fast i lagen och läroplanen. Skolföreståndaren ansvarar över att arbetsplanen sammanställs i samråd med personalen. Vårdnadshavarna ska informeras om innehållet i arbetsplanen. Arbetsplanen ska godkännas av kommunen och sändas till Landskapsregeringen för kännedom i samband med att verksamhetsåret inleds.

Arbetsplanen ska fungera som ett komplement till läroplanen för att tydliggöra och konkretisera hur enheten arbetar och vilka rutiner som finns gällande de övergripande områdena.

1 Barnomsorgens uppdrag och värdegrund

Barnomsorgen bygger på uppfattningen om barndomens egenvärde. Varje barn är unikt och värdefullt precis så som det är. Alla barn har rätt att bli hörda, sedda, tagna i beaktande och förstådda som individer och som medlemmar i sin grupp. Barnets bästa ska komma i första hand, att barnet har rätt att må bra, få omvårdnad och skydd, att barnets åsikter ska beaktas samt att barnet ska behandlas likvärdigt och att barnet inte får diskrimineras. Verksamheten ska vara inkluderande och ordnas i samarbete med vårdnadshavarna.

Det ligger i varje personals uppdrag att aktivt arbeta för att den gemensamma värdegrunden i verksamheten förverkligas. Alla som arbetar i verksamheten behöver reflektera över sin egen del som påverkare och ta till sig den värdegrund som formuleras i läroplanen för barnomsorgen på Åland.

Vår värdegrund bygger på:

- Respekt – alla skall respektera varandra, både barn och vuxna
- Trygghet – alla barn har rätt att känna att det är meningsfullt att vara här samt känna samhörighet.
- Delaktighet – alla barn har rätt att känna sig delaktiga i beslut som berör aktiviteter de själva medverkar i.
- Jämställdhet – alla barn, oavsett kön, bör få möjlighet att utvecklas till egna individer genom att pröva på olika saker och delta i aktiviteter som de själva är intresserade av.

1.1 Målsättningar för verksamhetsåret

Alla enheter ska inför varje nytt verksamhetsår planera vilka delområden i läroplanen man väljer att fokusera på under året. Vad man väljer att formulera som specifika målsättningar ska synas i enhetens hela verksamhet under läsåret. Enhetens specifika målsättningar kan handla om att fokusera på områden som konstaterats vara utmanande i enhetens interna utvärdering (t.ex. att utveckla det språkutvecklande arbetssättet för att främja barnens språkutveckling) eller teman som formulerats av landskapsregeringen som ska genomsyra (Åland 100, fokusområden inom implementeringen av läroplanen) verksamheten.

Specifika målsättningar för verksamhetsåret:

- Jobba ihop den nya barngruppen så att alla känner sig trygga tillsammans.
- Att få barnen ännu mer delaktiga i verksamheten.
- Jobba i smågrupper för att få en lugnare atmosfär.
- Temaveckor

2 Enhetens kontaktuppgifter och uppgifter om tjänster

2.1 Barnantal och avdelningar

34 stycken barn är inskrivna vid Fritidshemmet läsåret 2024-2025.

2.2 Ledning och personal

Fritidspedagog: Anna Nordberg

Barnskötare: Mathilda Grandell, Ellen Malvina Wickholm och Kenny Ahlman

Assistenter: Mirke Tötterman, Jonathan Dahlberg och Jeanette Toivonen

Eftis: tel. 0457-345 5551.

Budgetansvarig: Skolföreståndare Annika Karlsson, tel.349510

2.3 Verksamhetsårets kalendarium och hålltider

Fritidshemmet har morgonvård under skoldagar mellan 7.00-8.30 och eftermiddagsvård mellan 12.45-17.00, Lovdagar är fritidshemmets öppettider 7.00-17.00. Fritidshemmet har öppet alla skollovsdagar förutom juli månad. Självstyrelsedagen 9 juni håller fritidshemmet stängt.

Vi äter morgonmål kl 7.15-8.00 i fritidshemmets lokaler och mellanmål ca 14.00 i skolans matsal. Efter mellanmålet har vi oftast en längre utevistelse.

Fritidshemmet håller stängt 24 februari 2025 på grund av planeringsdag.

3 Jämlikhet och jämställdhet

Inom barnomsorgen ska personalen aktivt arbeta för att möjliggöra delaktighet för alla på lika villkor och alla barn ska ha en möjlighet att fritt uttrycka sina åsikter i alla frågor som gäller dem. Barnomsorgen ska främja förståelse för andra människor och stödja utvecklingen av empatisk förmåga. Barnet ska ges möjligheter att utveckla sina färdigheter och göra sina val oberoende av förväntningar baserade till exempel på kön, ursprung, kulturell bakgrund eller andra orsaker som gäller barnet som person. Personalen ska skapa en atmosfär som värderar mångfald och förhålla sig professionellt, öppet och respektfullt också till mångfalden av familjer och familjers olika språk, kulturer, åskådningar och religioner, traditioner samt syn på fostran. Detta ger också goda förutsättningar för ett bra samarbete kring barnets vårdnadshavare.

Skyldighet att främja jämställdhet och förebygga diskriminering på grund av könsidentitet eller könsuttryck stadgas sedan tidigare i jämställdhetslagen (FFS 1986/609) som tillämpas på Åland genom landskapslag (1989:27) om tillämpning i landskapet Åland av lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män. Från 1.6.2023 omfattas även barnomsorgen. Den 1.1.2023 har landskapslag (2022:43) om tillämpning av diskrimineringslagen trätt i kraft på Åland. Generellt gäller att planmässigt arbete för att främja likabehandling och jämställdhet ska göras i relation till situationen och behoven på varje enskilt verksamhetsställe. Vidare ska barnen/eleverna och deras vårdnadshavare ges möjlighet att bli hörda kring de främjande åtgärder som föreslås vidtas. Det är utbildningsanordnaren som ska se till att varje läroanstalt eller verksamhetsställe har en plan för de åtgärder som behövs för att främja likabehandling. Detsamma gäller plan för jämställdhetsfrämjande åtgärder.

Planerna för likabehandling och främjande av jämställdhet kan upprättas separat, tillsammans, eller införlivas i någon annan plan som finns vid läroanstalten eller verksamhetsstället. För jämställdhetsplaner gäller att de ska göras upp årligen eller högst tre år i sänder. För likabehandlingsplaner stipuleras i inga formella tidsangivelser i lag, men eftersom planerna är att betrakta som verktyg i arbetet att främja jämställdhet och likabehandling är det rimligt att de följer liknande cykler. Arbetet med planerna ska på påbörjas inom 1.6.2023.

Vi arbetar utifrån barnets egna intressen och deras egen kreativitet visar vägen i vårt arbete. Tillsammans med barnen försöker vi hitta nya intressanta saker som de kan lära och utvecklas av oberoende av kön eller etnicitet.

På Lemlands grundskolas hemsida finns skolans Likabehandlings- och jämställdhetsplan.

Hållbar utveckling

Barnomsorgen ska bidra till att bygga upp barnets positiva framtidstro och fästa uppmärksamhet vid vikten av en hållbar livsstil. Hållbarhet ska utifrån barnets utvecklingsnivå genomsyra hela barnomsorgens verksamhet. Barnet ska ges möjlighet att utveckla kunskaper om hur olika val som människor gör bidrar till eller hindrar en hållbar utveckling så att personalen vägleder barnet att tillägna sig hälsosamma och hållbara levnadsvanor.

Vi värnar om miljön genom att hålla rent ute på gården och alla städar efter sig inomhus. Vi sopsorterar tillsammans med barnen och uppmuntrar dem att återanvända saker.

4 Arbetet med barns delaktighet och inflytande

Varje barn har rätt till delaktighet och inflytande och barnet i barnomsorgen ska ges möjlighet att påverka verksamhetsinnehållet utifrån sin mognadsgrad. Barnet ska få lära sig om sina rättigheter och ska ha en möjlighet att uttrycka sina åsikter i alla frågor som gäller dem. Barnets åsikter ska beaktas i förhållande till barnets ålder och mognad. De demokratiska principerna att kunna påverka, ta ansvar och vara delaktig ska gälla alla. Verksamheten inom barnomsorgen ska lägga grunden för förståelse av demokratibegreppet och förbereda barnet för delaktighet och ansvar och för de rättigheter och skyldigheter som gäller i ett demokratiskt samhälle.

Detta förutsätter att man medvetet utvecklar arbetsätt och strukturer som främjar delaktighet.

Barnets egna intressen är i fokus vid planering av aktiviteter detta görs genom samtal och diskussioner tillsammans med barnen både i stor grupp men även enskilda samtal. Barnen görs delaktiga i beslut kring aktiviteter, inköp av nytt material etc. Vi försöker tillgodose barnens önskemål så långt det är möjligt och genomförbart.

5 Välbefinnande

I all barnomsorg ska barnets behov av lek, trygga människorelationer samt positiva erfarenheter som stärker självkänslan tillgodoses. Verksamheten i barnomsorgen ska fokusera på att stärka det positiva, ta tillvara barnets styrkor och skapa meningsfullhet genom glädje i lärandet. På detta sätt stöds och utvecklas den psykiska hälsan och välbefinnandet hos både barn och vuxna i verksamheten. Att i verksamheten skapa strukturer som uppmuntrar till mod, mångfald och nytänkande skapar barn och vuxna som är trygga i sig själva och mår bra.

Barnomsorgens ska fokusera på att mångsidigt stärka psykologiskt välbefinnande och resiliens hos både barn och personal. Att stärka resiliens sker bland annat genom ett systematiskt arbete med att stärka relationskompetens och de socioemotionella färdigheterna.

Vi har ett lågaffektivt förhållningssätt till barnen och tar in dem i samtal. Personalen mår om en god kontakt till vårdnadshavarna för att skapa en trygghet för barnet.

6 Leken

Leken är av stor betydelse i fritidshemsverksamheten. Det finns flera typer av lekar, bland annat parallelllekar, rollekar, regellekar och konstruktionslekar som alla har samband med barnets ålder och utvecklingssteg. Barnet i fritidshemmet är äldre än barn i övrig barnomsorg och kan därför befinna sig i lite olika utvecklingssteg jämfört med de yngre barnen inom barnomsorgen. Barnet inom fritidshemsverksamheten står ofta inför utmaningen att behärska regellekar. Att behärska exempelvis regellekar handlar också om en social utmaning för barnet och de sociala kompetenserna är väsentliga i regellekar. Barnet leker dock för att leka, inte

för att lära, även om ett lärande sker genom leken. Genom leken har ändå barnet möjlighet att skapa de grundläggande förutsättningarna för att bli en kompetent och aktiv deltagare i samhället.

Vår uppgift är att vara lyhörda för vad barnens lek behöver, vi ger dem tid och förutsättningar till lek. Vi kan tillföra och stimulera leken med material som barnen behöver. Även vi vuxna deltar i leken, detta ger trygghet för barnen och vi kan hjälpa dem i leken med uppmuntran och stöd. Under en dag på fritidshemmet ges möjlighet till lek både inom- och utomhus.

7 Arbetsätt

Fritidshemmet präglas av ett barncentrerat arbetsätt och fria arbetsformer. Verksamheten inom fritidshemmet handlar också om att leda barnets uppmärksamhet mot en utveckling inom de arbetsområden som fritidshemmet ska arbeta inom och skapa aktiviteter och förutsättningar för detta lärande. I fritidshemmets verksamhet sker lärande genom barnets egen verksamhet och genom social gemenskap där barnet själv deltar i och spelar en aktiv roll.

I vår verksamhet arbetar vi ständigt med barnens samspel och deras sociala kompetens. Vi har gemensamma trivselregler som vi funderar på tillsammans med barnen. Vi är lyhörda för barnens önskemål och synpunkter och detta görs genom dagliga samtal med barnen.

8 Lärmiljö

I begreppet lärmiljö innefattas lokaler, platser, gemenskaper och personer, metoder, redskap och tillbehör som stödjer barnens utveckling, lärande och kommunikation. Lärmiljöerna ska utvecklas så att de mål som fastställs för barnomsorgen kan uppnås och så att de stödjer barnens sunda självkänsla och utvecklingen av sociala färdigheter och förmågan att lära sig. Barnets tankar, idéer, egna erfarenheter, kunskaper, intresse, förslag och individuella behov ska beaktas, tas tillvara och synliggöras i lärmiljöerna.

Mycket material finns framme och tillgängligt för barnen, både inomhus och utomhus. Utomhus finns den stora skolgården att leka på och den stora rastboden där allt lekmaterial finns samlat. Inomhus finns olika platser som inbjuder till varierande typer av aktiviteter.

9 Omsorg, kost och vila

Barnomsorgen ska främja allsidig fysisk, emotionell, social och kognitiv utveckling. Förutom den pedagogiska verksamheten är det därför också viktigt att se till barnets behov av tid för återhämtning och vila, trygga relationer, att stärka barnets möjligheter till att tillägna sig en positiv hållbar inställning till mat och goda matvanor.

9.1 Omsorg

Verksamheten i barnomsorgen ska utgå från en helhetssyn på barn och barnens behov, där omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet. Omsorg innebär att tillgodose barnets fysiska grundbehov, men också den emotionella omsorgen om barnet. Vardagsrutiner som innefattar barnets grundbehov och andra dagligen återkommande situationer, till exempel måltider, att klä på och av sig, vila och att sköta sin hygien, är en viktig del av barnets dag. För den emotionella omsorgen och för barnets utveckling är samspelet mellan barn och personal viktigt. Ömsesidiga och respektfulla relationer och närhet utgör grunden för god omsorg. Barn mår bra av att knyta kontakter med andra människor och har ett behov av både trygga vuxna relationer och relationer med jämnåriga.

Vi vuxna som jobbar på fritidshemmet arbetar även i skolan vilket gör att barnen känner oss bra och det inget trygghet för dem. Vi är aktiva i barnens lek och samspel med andra barn genom att delta i lek eller finnas till som stöd och hjälp. Tillsammans med barnen försöker vi hitta nya intressanta saker som de kan lära och utvecklas av och detta görs genom samtal samt prova på olika saker.

9.2 Kost

Barn i barnomsorgen ska erbjudas en hälsosam och lämplig kost som fyller barnets näringsbehov. De gemensamma måltiderna fungerar som en social och pedagogisk situation för barngruppen där barnen bland annat lär sig gott bordsskick och att ta hänsyn till varandra.

Lunchen samt mellanmålet serveras av skolans kök och vi äter den i skolans matsal. Där får barnen hämta mat själva samt plocka undan efter sig.

Morgonfrukost serverar vi på fritidshemmet, personalen plockar fram frukosten men barnen får laga sin egen smörgås. De plockar undan efter sig och sätter disken direkt i diskmaskinen och sopsorterar.

9.3 Vila

Barn har rätt till lek, vila och fritid. Balansen mellan aktiviteter och vila återhämtning är viktigt inom barnomsorgens verksamhet. Det är också viktigt att tänka på att många barn, också lite äldre barn, kan bli trötta och uppleva en ökad stress under eftermiddagarna, vilket man behöver beakta då dagens planeras för balans mellan aktivitet och vila.

När skoldagen är slut har barnen möjlighet till vila och återhämtning antingen inomhus eller utomhus. På fritidshemmet finns soffor och att vila i. Vi lånar böcker från biblioteket som barnen kan läsa och det finns även musik att lyssna på. Även högläsning av vuxen erbjuds.

10 Arbetet med förverkligande av arbetsområden för fritidshemsverksamheten

I fritidshemmets verksamhet sker lärande genom barnets egen verksamhet och genom social gemenskap där barnet själv deltar i och spelar en aktiv roll. Fritidshemmet ska skapa en sådan verksamhet där det finns goda förutsättningar för barnen att vara verksamma och själva skapa kontakt med kamrater, välja ut och konstruera aktiviteter och handlingar. Barn skaffar sig kunskap och färdigheter genom att själva vara aktiva på egen hand och tillsammans med andra.

Verksamheten inom fritidshemmet ska planeras utifrån grundläggande principer och arbetsområden. De presenteras nedan.

Fritidshemmets grundläggande principer innebär att verksamheten ska:

- främja barnets delaktighet i beslut som rör verksamheten
- främja jämställdhet och jämlikhet
- stöda barnet i utvecklingen av självständighet och att kunna ta vara på sig själv
- stöda barnets sociala, känslomässiga och etiska utveckling
- erbjuda barnet en mångsidig och stimulerande miljö
- ge barnet möjlighet till vila och återhämtning

Fritidshemsverksamhetens arbetsområden med verksamhetsmål är:

- Språk, kommunikation och sociala färdigheter
- Skapande, kreativitet och aktivitet
- Gemenskap samhälle och natur

Språk, kommunikation och sociala färdigheter:

En av fritidshemmets viktigaste uppgifter är att främja sociala kontakter. Eleverna får tid att umgås tillsammans med andra elever och pedagoger och utvecklar då samtidigt sina sociala förmågor. Vi pedagoger hjälps åt att se styrkor i varandras olikheter för att kunna samspela på ett bra sätt. När konflikter uppstår mellan elever hjälper vi till på olika vis för att lösa konflikten på ett konstruktivt sätt.

Gemenskap, samhälle och natur:

Elevernas födelsedagar uppmärksammas med en kort samling. Högtiderna uppmärksammas och ett exempel är midsommarfirande med ålderdomshemmet som ligger bredvid skolan. I smågrupper utforskar vi skolans närområde genom till exempel utfärder till skogen, butiken och lekplatser.

Skapande, kreativitet och aktivitet:

En viktig del i fritidshemmet är leken. Här får man träna på färdigheter som att vänta på sin tur, lösa konflikter, bearbeta intryck, utveckla sin fantasi och kreativitet. Genom att vi vuxna deltar och är aktiva i leken minimeras sådant som stör och vi får fler elever att delta i leken. Vid fritidshemmet finns tillgång till material för skapande lek. PysSEL som leds av personal erbjuds varje vecka.

11 Fritidshemsverksamheten för barn med behov av stöd för lärande och skolgång

Varje barn inom barnomsorgen har enligt sitt behov rätt till stöd för sin utveckling och sitt lärande. Det allmänpedagogiska stödet är en del av barnomsorgens dagliga arbete och riktar sig till alla barn som tillfälligt behöver stöd för sin allsidiga utveckling. Varje elev i grundskolan

Fritidshemspersonalen arbetar även i skolan och det gör att de är väldigt insatta i hur eleverna fungerar och vilka som är i behov av extra stöd. Fritidshemspersonalen och personalen i skolan delar vid behov information för att skapa en helhetsbild kring varje elev och försäkra sig om att alla får det stöd de behöver. Vi strävar efter en god kontakt med vårdnadshavarna.

har rätt till handledning och stöd enligt behov för sitt lärande och sin skolgång. Barn som deltar i fritidshemmets verksamhet är läropliktiga och därför utreds det specialpedagogiska och mångprofessionella stödet inom ramen för grundskolans verksamhet. Då barnets stöd utreds och planeras inom ramen för grundskolans verksamhet behöver hänsyn tas till att det kan finnas behov av stödåtgärder också för barnet i fritidshemmets verksamhet. Det är dock viktigt att tänka på att barnets stödbehov kan märkas också enbart inom fritidshemsverksamheten och att personalen inom fritidshemmet också kan märka ett barns stödbehov och även initiera att det utreds.

12 Samarbete med vårdnadshavare

Barnomsorgen ska främja olika former av samarbete för att gynna barnets utveckling, lärande och delaktighet. Barnomsorgens verksamhet bedrivs i nära samverkan med hemmet och barnomsorgen ska skapa förtroendefulla relationer med vårdnadshavare som bär huvudansvaret för barnets fostran, lärande och utveckling.

För att kunna uppfylla sin fostrande uppgift måste vårdnadshavarna få information om hur deras barns lärande och utveckling fortskrider. Vårdnadshavarna ska informeras om centrala frågor som gäller verksamheten, till exempel läroplan, arbetsplan och olika evenemang.

Samarbetet med vårdnadshavare förutsätter också vårdnadshavares engagemang i barnets tid i barnomsorgen genom exempelvis att ta del av information från enheten, delta i möten och i sin tur delge personalen viktig information, för att barnets tid i barnomsorgen blir så bra som möjligt.

Personalen har dagliga avstämningar med vårdnadshavarna då de lämnar och hämtar sina barn. Information sker även via Wilma samt textmeddelanden via telefonen.

13 Rutiner för övergångar och samarbete

En smidig övergång mellan verksamheter och aktiviteter främjar barnens känsla av trygghet och välbefinnande samt deras förutsättningar för tillväxt och för att lära sig. Det är viktigt att personalen lyssnar, är lyhörd, öppen och ärlig i kommunikationen med vårdnadshavarna för att skapa goda förutsättningar för trygga övergångar för barnet. I kommunens plan för övergång från barnomsorg till grundskola beskrivs hur fritidshemmet beaktas då övergång från barnomsorg till grundskola sker. (Se ÅLR 2023/2578)

Eftersom det är samma personal i skolan som i fritidshemmet så sker kommunikationen smidigt och kontakten mellan fritidshemmet och klasslärarna är tät. Inför utvecklingssamtalen i skolan samlar klasslärarna in information om hur det fungerar på fritidshemmet för att skapa en helhetsbild av eleven.

14 Arbetet med utvärdering av verksamheten

Ett bra kvalitetsarbete bygger på att barnomsorgen planerar, följer upp och utvärderar sitt eget arbete, tar tillvara resultaten och omsätter dem i olika åtgärder för att utveckla verksamheten. Det är kommunens ansvar att se till att enheten har förutsättningar att göra detta. Genom utvärdering kan enheten fånga upp vad som fungerat bra och vad som fungerat mindre bra.

Det är viktigt att alla parter, barnen, vårdnadshavarna, ledningen och personalen, utvärderar verksamheten.

Inom barnomsorgen bör man kontinuerligt utvärdera hur läroplanen har förverkligats i verksamheten. Utvärderingen kan fokusera på bland annat personalens kommunikation med barnen, stämningen i gruppen, pedagogiska arbetssätt, verksamhetens innehåll, samarbetet med hemmen, barnhälsan, personalresurserna, utrymmena eller lärmiljöerna. I ett daghem ansvarar daghemsföreståndaren för att möjliggöra och följa upp utvärderingen medan det i ett fritidshem ansvaras över av rektor eller daghemsföreståndare. Resultaten av utvärderingen ska fungera som ett instrument för verksamhetens interna utveckling och vid behov leda till justeringar av verksamhetsidé och arbetsrutiner. Uppföljningen och utvärderingen syftar alltså till att synliggöra resultat och ge underlag för eventuella förändringar. Det är inte bara fråga om att kontrollera hur ansvaret fullföljts utan en fråga om hur arbetet ska fortsätta och utvecklas.

Varje måndag börjar vi arbetsdagen med att gå igenom förra veckans händelser samt planera den nya veckan.

Efter varje läsår görs en utvärdering av året med hela personalen vid Fritidshemmet tillsammans med skolföreståndaren. Kontinuerliga utvärderingar görs under läsåret. Fritidspedagogen och skolföreståndaren har månatliga möten under läsåret.

15 Beskrivning av religiösa evenemang och verksamhet med inslag av religionsutövning

Landskapslag om barnomsorg och grundskola slår fast att verksamheten inom barnomsorgen är ickekonfessionell och barnets och vårdnadshavarnas livsåskådning ska beaktas och respekteras i planeringen av verksamheten. Vidare styrs verksamheten också av bestämmelserna om religions- och samvetsfrihet i Finlands grundlag (FFS 731/1999). Landskapsregeringen har tagit fram anvisningar (ÅLR 2021/3409) gällande högtider och religiösa evenemang i den allmänna verksamheten inom barnomsorg och grundskola vars syfte är trygga att de kulturella grundrättigheterna och de grundrättigheter som gäller religionsfrihet förverkligas inom barnomsorgen och grundskolan, att främja tolerans och pluralism samt att säkerställa att undervisningen är religiöst och konfessionellt obunden.

Kommunen kan besluta om religiösa evenemang ska ingå i barnomsorgens och grundskolans verksamhet eller om det inte ska göra det. Religiösa evenemang (t.ex. gudstjänster och religiösa morgonsamlingar) är religionsutövning. Om kommunen väljer att religiösa evenemang ska ingå i verksamheterna ska de beskrivas i arbetsplanen. Vid religiösa evenemang och förrättningar ska man ordna alternativ och meningsfull sysselsättning. Den alternativa verksamheten ska med undantag för det religiösa innehållet till sin natur och sina mål vara så lika som möjligt det evenemang i vars ställe verksamheten ordnas. I barnomsorgen ska man också se till att deltagandet eller icke-deltagandet i de religiösa evenemangen inte leder till att barnet stämplas eller till andra menliga följder för barnet. Det väsentliga är att vårdnadshavaren har en faktisk och genuin möjlighet att välja om barnet ska delta i evenemang och förrättningar som innehåller religiösa inslag. Religiösa evenemang och förrättningar ska ordnas separat från den

övriga verksamheten. Enheten ska se till att friheten att inte delta i religionsutövning också uppnås i praktiken, till exempel så att de alternativa evenemangen ordnas på en fysiskt annan plats. I synnerhet när man överväger att ordna religiösa evenemang och alternativ verksamhet inom enheten ska man i det praktiska genomförandet försäkra sig om att likabehandlingen av Vid fritidshemmet ordnas inga religiösa evenemang.

barnen inte äventyras och att inga barn stämplas. Daghemmet ansvarar för barnens säkerhet i alla situationer.